

Isbjørnbinne døde av sirkulasjonssvikt

Longyearbyen, 26.03.20

Veterinærinstituttet er ferdig med sin obduksjon av den to år gamle isbjørnbinna som døde under transport til Nordaustlandet i slutten av januar i år. Ifølge obduksjonsrapporten er dødsårsaken sirkulasjonssvikt/sjokk som følge av kombinasjonen langvarig jaging, stress og medikamentell bedøving. I samarbeid med Norsk Polarinstitutt gjennomgår Sysselmannen nå rutinene for jaging og bedøving av isbjørn for å unngå liknende tilfeller i framtiden.

- *Det er selvsagt svært beklagelig at dette skjedde, og det viser med all tydelighet at det ikke er noen enkel løsning å bedøve en isbjørn og frakte den bort fra bosettingen. Det er mange faktorer som spiller inn, som for eksempel lys- og værforhold og sikkerheten for personell under transport, sier miljøvernssjef Morten Wedege hos Sysselmannen på Svalbard.*
- *Bjørnen hadde først blitt jagd over tid med helikopter og snøscooter før den i neste runde (etter en kortere pause) ble immobilisert fra helikopter, opplyser isbjørnforsker ved Norsk Polarinstitutt, Jon Aars.*
- *Før immobiliseringen løp den ikke vekk fra helikopteret slik en yngre bjørn normalt ville gjort. Dette kan tyde på at bjørnen har blitt utsatt for jaging over for lang tid og/eller under for høy hastighet i sammenheng med dens toleranse, sier Jon Aars.*

Jon Aars påpeker viktigheten av å finne en god balanse.

- *Isbjørn er godt isolerte, og er derfor sensitive for å bli jagd slik at de må løpe eller gå raskt over lang tid, i forhold til hva som er naturlig. Det er en balanse mellom hva som vil være nødvendig jagehastighet for å sikre at en isbjørn trygt kan føres vekk fra bosetninger, og samtidig hva som er trygt når det gjelder dens helse, sier Aars.*

Etter isbjørnhendelsene de siste månedene, har Sysselmannen hatt et møte med Norsk Polarinstitutt og gjennomgått rutinene ved likende hendelser.

- *Sysselmannen har et godt samarbeid med Norsk Polarinstitutt og bruker deres isbjørnfaglige ekspertise i revideringen av vår isbjørninstruks sier miljøvernssjef Morten Wedege hos Sysselmannen på Svalbard.*
- *Denne episoden viser viktigheten av å ha en skriftlig protokoll som har konkrete rammer for jaging av isbjørn fra helikopter eller snøscooter inkludert hastighet og tid for jagingen. Sysselmannen er allerede i en prosess her hvor en tilsvarende protokoll benyttet av Kanadisk forvaltning vil benyttes som grunnlag, i kombinasjon med råd fra Polarinstituttet. Ønsket er best mulig å ivareta sikkerhet og helse både for folk på Svalbard og for isbjørnene der, påpeker Jon Aars.*

Isbjørnen som døde ble oppdaget ved Vestpynten cirka fem kilometer utenfor Longyearbyen ved 17.30-tiden 30. januar. Den var da på vei inn mot bebyggelsen. Sysselmannen brukte helikopter for å presse isbjørnen over Adventfjorden. Den ble bedøvet for deretter å bli fraktet til Nordaustlandet.

Sysselmannen hadde isbjørnfaglig bistand fra Norsk Polarinstitutt under aksjonen med bedøving og frakt.

Ifølge obduksjonsrapporten fra Veterinærinstituttet var Isbjørnen frisk, uten skader eller tegn til sykdom. Den var i middels godt hold og hadde ingen tegn til avmagring. Det ble ikke identifisert noen underliggende skader eller sykdommer som kan ha vært medvirkende til dødsfallet.

- *Størrelsen på bjørnen var typisk for en ett-åring. Det kan også ha vært en to-åring som var uvanlig liten. Selv om det skulle være en to år gammel unge, har den kommet vekk fra mora flere måneder før normalt avvendt alder. At unger kommer vekk fra mødre tidlig, er ikke helt uvanlig, men overlevelsen for enslige unger er veldig lav, sier Jon Aars.*

Spørsmål rettes til:

*Morten Wedege, miljøvernsjef, Sysselmannen på Svalbard, telefon 79 02 43 05
Jon Aars, isbjørnforsker, Norsk Polarinstitutt, telefon 926 83 521*